

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

CORNER PRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday

РІК III

4. 21.

СУБОТА, 12. МАРТА 1921.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MARCH 12th, 1921.

No. 21.

VOL. III.

Новинки.

БУНТ СЕРЕД УГОРСЬКОГО ВІЙСЬКА.

31 жовтєвців-бунтівників розстріляно.

ВІДЕНЬ, 7. марта. — Наспівши тут дещо доносять, що серед жовтєвців угорського гарнізону в Рааб вибух бунту, наслідком якого було убито двох офіцерів і страчено 31 бунтівників.

Пресові донесення подіють, що бунт розпочався тоді, коли барон Рівас і граф Вай дали приказ вибити різкими кияками жовтєвців. Інші жовтєвці заперечували проти бунту і застріляли двох офіцерів, які витягнули свої револьвери, щоби усмирити протестуючих.

Потім бунтівники забарикадувалися в своїх бараках і проти них виставлено артилерію. Бунтівники піддалися як отримавши приречення, що вони не будуть покарані; однак як вони лише віддали себе в руки, сеїчас зістали розстріляні. Серед страчених було двох капітанів, які симпатизували з бунтівниками.

Грузинське правительство опустило Батум.

БАТУМ, 9. марта. — Тут вибухло большевицьке повстання. Тисячі осіб, аліянські місці члени грузинського правительства опустили місто. Большевицьки мають в своїх руках залізницю від Кутаїсу до Батума.

Аліанти проголосили воєнне право.

КОЛЬОНІЯ, 9. марта. — Аліянські військові власті проголосили нині на занятій німецькій території строї поліційні постанови. Проголошено всюди воєнне право. З заяв говорить ся, що військові власті не будуть толерувати ані страйків ні других заворушень. За порушення цих постанов буде наложена строга кара.

Нічний рух обмежено до певних необхідностей, а візники дано остерогу, щоби підчинялись військовій сторої.

Всі телеграфічні і телефонні лінії підлягають строїї цензури.

Вибирають від населення оруже.

ДУСЕЛЬДОРФ, 9. марта. — Нині проголошено тут розпорядження ген. Дегота. В прокламації говорить ся, що страйки і саботаї заборонені. Населенню приказується всі віддати до рук властей все оруже і амуницію. Німецькі власті і поліція мусять виконувати свої обовязки під контролю аліантів.

Страїк гірників в Африці.

ЮАНЕСБУРГ, Трансваль, 7. марта. — Гірники в Вітватерсранд нагадо проголосили страїк. Майже всі копальні зістали з того приводу замкнені. Страїк вибух ізза непорозуміння в справі віддалення одного з урядників. Зарад копальні, в котрій повстало непорозуміння, запропонували віддати справу до мирового суду, але гірники відкинули цю пропозицію. Гірники з інших копальні вийшли на страїк із солідарности. Незважаючи на віддалення юнійних провідників, страїк

Італійська Конфедерація Праці висігнувала один мільон лір для III. Інтернаціоналу.

ЛОНДОН, 7. марта. — До лондонської газети "Таймс" доносить з Риму, що в Ліворно закінчилась конференція Генеральної Конфедерації Праці. Перед замкненням своєї сесії Конфедерація ухвалила висігнувати 1,000,000 лір (після нормального курсу 200,000 доларів) до розпорядности III. Інтернаціоналу.

Красін про можливість торгівлі з Америкою.

БЕРЛІН, 7. марта. — Советський представник Леонід Красін заявив вчора в інтервю, що нагоди Велика Британія не прийме російського зредіава-ного торговельного договору, Росія буде старати ся торгувати зі Злученими Державами.

Красін сказав, що він вертає до Лондону з ультиматумом до міністерства заграничних справ. Коли його пропозиції не будуть прийняті, договір буде заохочений і Росія буде торгувати зі Злученими Державами, ели президент Гардінг є схильний бути примирним.

Росія буде доставити локомотиви з Німеччини.

ЛОНДОН, 4. марта. — Бритійське правительство дізнало ся сьогодні, що в Берліні прийшло до угоди між Леонідом Красіним, представником російського советського правительства, і представниками фірми Крупа та дванаїцятьох інших німецьких фабрик в справі доставки кілька тисяч німецьких локомотивів до Росії по ціні о половину нижшій, чим та, якої домагають ся американські і англійські фірми.

Та найважнішим чинником в сій новинці вважають ся її політичне значення, як вираз заохочення великого німецького капіталу, під проводом Гуга Стіннеса, розбити Версальський договір, хоч-би навіть в тій цілі треба було заключити союз зі советським правительством.

В угоді зазначено, що для тий локомотивів має бути свобідний переїзд через Польщу. Коли-б Польща не згодилася на се, то червоні армії, в залуці з Німеччиною, стануть знову наступати на польську територію. Німці вірять, що антанта є знесилена війною і не схоче вступати зачино проти 3,000,000 червоного війська, знадобленого в матеріалі і офіцерів Німеччиною, навіть тієї, як-би Польща втратила свою незалежність і стала другою Бельгією.

Союз Польщі, Румунії і Угорщини проти Советів.

БУДАПЕШТ, 2. марта. — Як доносить з достовірних же-рел, тут підписано у віторок дефезивний союз проти большевицьких між Польщею, Румунією і Угорщиною.

В імені Румунії підписав договір полковник Старцеа, а в імені Польщі граф Дембінський.

ДАЛЬШІ ВІСТІ ПРО ЗАВОРУШЕННЯ В РОСІЇ.

Ленін каже, що повстання в Кронштаді буде скоро завалено.

Дальші вісті про повстання в Советській Росії, які подає буржуазна преса є такі, що одна другий противорічить. Вчорашня, наприклад, новинка доносила, що Петроград в руках повстанців і що советські комісарі втікли з Петрограду, а нині доносять, що кронштадські повстанці вислали до петроградського Совету ультиматум. З сего видно, що буржуазна преса осталася вірна собі в брехливих донесеннях про розміри повстанств в Кронштаді, не говорячи вже про Петроград, який є стало в руках Советів. Не згадуючи нічого про повстання в Петрограді, чи в яких-би то не було інших місцевостях Росії, бездротна телеграма з Москви говорить про повстання в Кронштаді слідує:

ЛОНДОН, 10. марта. — Бездротна депеша з Москви доносить, що Ленін, советський прем'єр, промовляючи у віторок на отворення в Москві X. Конгресу Комуністичної Партії, заявив з приводу повстанств в Кронштаді, що контрреволюція в тій місті буде скоро завалена.

"Повстання, яке спричинило Франція в спілці з соціал-революціонерами буде завалено протягом кількох днів", заявив Ленін.

"Однак ми мусимо застанувити ся над серйозним інтернаціональним становищем Советської Росії".

Ленін сказав, що труднощі є спричинені демобілізацією, поживою і опалом, і заявив, що криза з опалом виникла тому, що большевицькі після війни взяли ся за скоро до індустріального відбудовання країни. Він признав, що помилка була зроблена з доставкою поживи, однак ся доставка була в много раз більшою, чим в попередні роки.

Робітники просять ся на боротьбу проти повстанців.

ЛОНДОН, 9. марта. — Бездротна депеша з Москви доносить, що робітники в Советській Росії обурені контрреволюційним повстанням в Кронштаді і просять пустити їх до боротьби проти повстанців. В депеші говорить ся, що між повстанцями почали ся замтні непорозуміння.

Заперечують убиство комісарів.

ЛОНДОН, 8. марта. — Бритійське міністерство заграничних справ заперечило донесення про убиство чи арештоване советських комісарів в Петрограді.

В Кронштаді голод.

ЛОНДОН, 8. марта. — Бездротна телеграма з Москви говорить нині, що в Кронштаді бракує вугля і поживи та що повстанці починають розкладати ся. Між повстанцями і тими, що хочуть просити Фінляндію о поміч, починає ся конфлікт. Ті, що втікають з рядів повстанців заявляють, що повстанці не мають найменшої надії на те, що вони зможуть доставити опір советським військам.

Провідники повстанців приймають найстроїгійшій міри длатого, щоби не допустити матросів переходити на сторону советських військ.

Червоні війська на границі Фінляндії.

ЛОНДОН, 8. марта. — Телеграма до лондонського "Таймса" з Фінляндії говорить, що советське правительтво вислало на фінляндську границю свої війська в тій цілі, щоби не допустити фінляндську білу гвардію прийти з помічю контрреволюціонерам в Кронштаді.

"Ліга Націй" занехала плебісцит у Вільні.

ПАРИЖ, 3. марта. — Противом останних двох днів рада "Ліги Націй" займалася польсько-литовським спором, в яким, як видно, обі сторони не мають охоти придержувати ся даних зобовязань.

В справі плянованого плебісциту в області Вільня обі сторони поставили стільки перепон, що рішено занехати тимчасово плян плебісциту. Представники обох країв попросили сьогодні, щоби вони порозуміли ся зі своїми правительствами, чи не дало би ся прийти між ними до згоди дорогою безпосередних переговорів, які ведено би при співучасті "Ліги Націй". Переговори мали би відбутися ся в Брукселі під председательством Павла Гиманса.

В сій спосіб "Ліга Націй" оминувала-б конечности посилати війська на Литву і одночасно скінчили би ся непорозуміння зі Швайцарією, яка не хоче, щоби армія "Ліги Націй" переходила через її територію.

Французькі комуністи перед судом.

ПАРИЖ, 27. лютого. — В по-недільно значить ся тут карна розправа проти десяткох комуністичних провідників, обжалованих о заговір в цілі повалення правительства. Покиляно вісімдесять свідків і зібрано багато матеріалу, бо слідуство в сій справі ведено ще від мая минушого року, тобто від часу генерального залізничного страйку.

Триест, 3. марта. — Вчора відбула ся між страйкерами робітниками і військом в Сан Марко завзята боротьба, в котрій один робітник зістав убитий і кільканаїцять інших зістало ранених. Корабельні вартати зістали дуже ушкоджені підчас боротьби. Військо перевело 150 арештованих. Ціла дільня заселена робітниками які зістали потім заняті військом, котре завело "порядок". Генеральний страйк триває далше і місто находить ся в цілковитій темноті.

Жадають від Японії, щоби забрала ся з Сибіру.

ПЕКИН, 2. марта. — Тут доносить, що міністер закордонних справ Далеко-східної Республіки на Сибірі вислав до японського уряду домагане, щоби означено день, в яким значить ся евакуація сибірської території японськими військами.

Нота подає довгу лісту минулих кривд і знущань, яких зазнало населення східного Сибіру від японського війська; і кінчить ся домаганем, щоби Японія не втручувалася в справу народу або правительства тої області.

Нота протестує також проти піддержування Японією генерала Семеново, діяльність якого виявляє, що він готовий ся до нових авантур на весні.

Жовтий Інтернаціонал Профес. Союзу за революційний дія Гомперса.

ВАШІНГТОН, 2. марта. — Ежакутивна рада Американської Федерації Праці рішила сьогодні зирати всік зносини з Міжнародною Федерацією Професіональних Союзів. Кінцева акція в сій справі буде рішена завтра.

Кажуть, що заява американської федерації дотично запро-

понованої розлуки опираєть ся на твердження, що американське робітництво не може стояти в союзі з європейською організацією, бо діяльність тої є надто революційна, як також і через те, що міжнародна федерація відказала ся "признати національну автономію кожного трейд-юнійного центра".

(Більний той Гомпер! Недавно виповідав війну Червоному Інтернаціоналу "Профес. Союзу", а тепер виступає навіть проти жовтого амстердамського Інтернаціоналу Профес. Союзу через його "революційність". Нема то таки багна як Америк. Федерація Праці...)

Завука лівих російських есерів з большевиками.

КОПЕНГАГА, 1. марта. — В одержаних тут урядових звідомленнях з Москви сказано, що ліве крило партії соціалістів-революціонерів, з Камковим, Іванов-Разумніком, Чижиковим і Штайнбергом на чолі, рішило проголосити партію за розз'явану, занехати самодільну політичну роботу і залучити ся з комуністичною партією. Усе майно партії лівих есерів передано до розпорядности комуністичній партії.

Зізд білоруських Рад.

БЕРЛІН, 26. лютого. — В Мінську розпочали ся наради зізду білоруських Рад, в склад якого входить 201 делегатів.

Після національности зізд складаєть ся з 111 Білорусинів, 42 Великооросів, 36 Жидів, 8 Поляків, 3 Литовців і 1 Лотіша.

Зізд білоруських Рад потвердив рішене польсько-советських мирових делегацій в справі границі Білорусі.

Ухвалено завести в урядових інституціях білоруську мову урядовою.

Конференція комітету комуністичної пропаганди на сході.

МОСКВА ("Роста", Відень). — Дня 20. сінця відбула ся в Бязку конференція членів Влоканавого Комітету комуністичної пропаганди на Сході.

Конференція відбула ся під проводом Павловича, представника Третього Інтернаціоналу. На конференції були присутні делегати з Туреччини, Кавказу, Персії і Туркестану.

Конгрес туркестанських комуністів.

АМСТЕРДАМ. — Бездротна телеграма з Москви доносить, що в Ташкенті відбула ся конференція туркестанських комуністів, на якій явило ся 180 делегатів, заступаючих 20,000 ро-

бітників, зорганізованих в 91 комуністичних організаціях в Туркестані.

Конгрес розпочав ся привітними промовами делегатів, які прибули з різних сторін Советської Росії.

Перша резолюція ухвалена конгресом, визнає до скріплення агітації за комуністичною пропагандою.

40.000 безробітних удержують ся з запомоги.

ШКАГО. — Ряди за запомогою в сім місті з кожним днем стають шораз довші. Після заяв, виданої Др. Беном Л. Рейтманом з місцевого видділу зловля, 40,000 безробітних живить ся споживчими средствами, доставленими їм добродійними інституціями. Інших средств до життя сі безробітні не мають.

Советський корабель в німецькій порті.

БЕРЛІН (почтою). — Советський корабель "Суботнік" повиваючи червоним прапором, прибув недавно тому до порту в Шеттін. Німецька поліція на чолі з міжалянтською комісією контролює сейчас його заняла і тримає до сеї пори. На кораблі зістала переведена стисла ревізія, однак поліція не могла найти нічого компромітуного.

Газета "Льокальанджер" говорить, що "Суботнік" заплив до того порту в цілі закуплення советським правительством в Німеччині товарів до Ревалю. Советське правительтво вислало до Шеттін своїх представників в цілі розслідування причини доконаня того безправства.

Газета "Комуніст" в Англії зросла за місяць з 8.500 до 40.000 примірників.

ЛОНДОН. — Тутешний "Дейл Гералд" пише між иншим слідує:

"Стая Мейнела (редактора "Комуніста") містить в собі острій напад на сер Б. Тамсона. "Бойкот нашай газети" — говорить Мейнел — скінчив ся цілковитим фязком, позаяк циркуляція "Комуніста" зросла з 8.500 примірників до 40.000 копій в протягу одного місяця".

3 II. конгресу гірників в Росії.

МОСКВА, 1. лютого (почтою). — На II. всеросійським конгресі гірників, який відбуваєть ся тепер в Москві, бере участь 400 делегатів.

Найсильніше є заступлені гірники Донецької області, вони вислали 150 делегатів.

На конгресі є заступлені всі галузи копальняного промислу, навіть копальні золота. Се пораз перший зішли ся разом на збори знатоки, щоби спільно радити над піднесенем сеї галузи промислу. Сей конгрес є великою ваги для дальшого розвою копальняного промислу в Росії, бо на нм обговорюєть ся всі найважніші справи з обсягу копальняного промислу.

Член польського союму про советське правління.

ВАРШАВА ("Роста", Відень). — Титус Філіповіч, член польського союму, котрий недавно вернув з російського полону, виголошує багато промов про свої досвід підчас побуту в Советській Росії. Він твердить, що советська система не є лише тимчасовою, але в дійсности вона є початком нового порядку. Він зазначає, що в протягу послідного року економічне положення в Советській Росії значно поліпшило ся. Справа поживи в більших містах є тепер також о много дільшою ніж передтим. Філіповіч заявив, що нема сили в Советській Росії, котра могла би повалити советське правительтво.

Балахович вимордував поверх 1,000 Жидів.

ЛОНДОН. — Федерація українських Жидів в Лондоні видала заяву, в якій сказано, що війська генерала Балаховича, бувшого протибольшевицького провідника, убили в області Мінська і Гомеля звиш 1,000 Жидів.

В заяві сказано, що погроми мали страшний характер; насилувано і мучено жінки і мордовано малих дітків. Тисячі дітків остали сиротами. Майно Жидів граблено, домівки палено і велике число Жидів остало без даху над головою.

Велике землетрясення в Китаю.

ШТАНГГАЙ, Китай, 4 марта. — Тут доносить, що в провінції Канзу і Шензі поновили ся землетруси, наслідком чого згинуло 250,000 осіб.

Комітет помочи голодуючим вислав в ті сторони своїх розслідувачів.

Повише число жертв включає мабуць всіх тих, що згинули підчас теперішнього і попереднього землетрусів.

Німецький консуль в Монреалі.

МОНТРЕАЛ, 7. марта. — Пораз перший від серпня 1914 року Монреал має німецького консула. Л. Кемпф, новий консуль, прибув тут в уторок вчором.

"ХАТА ЗА СЕЛОМ"

В СУБОТУ, ДНЯ 19-го МАРТА,

Драматично-Співацький Кружок Укр. Робітничого Дому при участі Драм. Тов. ім. Ів. Котляревського

відіграє

чудову романтичну мьєлодраму з українського і циганського життя з фіями і танцями в 5-ох діях після славної повісті Крашевського п. н.

"ХАТА ЗА СЕЛОМ".

Спеціальна сценерія, декорації і костюми. Згадана мьєлодрама надзвичайно гарна і поучаюча. Представляє нам жите циганів волокитів по українських селах. Рівнож се одна з найкращих мьєлодрам, яка має великий успіх в репертуарі українського театру у Львові.

УВАГА! Куртина підносить ся точно 8.15 вчором.

ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50 і 35 ЦЕНТІВ.